

Effective methods of using modern technologies in teaching foreign languages

Zarifa IBRAGIMOVA¹

Uzbekistan State University of World Languages

ARTICLE INFO

Article history:

Received September 2024

Received in revised form

10 October 2024

Accepted 25 October 2024

Available online

25 November 2024

Keywords:

foreign language teaching,
modern technologies,
interactive learning,
mobile applications,
online platforms,
educational effectiveness.

ABSTRACT

This article explores the effective methods of using modern technologies in teaching foreign languages. Today, technologies provide unparalleled opportunities in the field of education, particularly in learning foreign languages. The article analyzes the benefits and implementation methods of using interactive lessons, mobile applications, online platforms, virtual reality, and other modern tools. It also discusses ways to make the language learning process more engaging and efficient with the help of technology.

2181-3701/© 2024 in Science LLC.

DOI: <https://doi.org/10.47689/2181-3701-vol2-iss5/S-pp341-344>

This is an open-access article under the Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ru>)

Chet tillarni o'qitishda zamonaviy texnologiyalardan foydalanishning samarali usullari

ANNOTATSIYA

Kalit so'zlar:

chet tillarni o'qitish,
zamonaviy texnologiyalar,
interaktiv ta'lim,
mobil ilovalar,
onlayn platformalar,
ta'lim samaradorligi,
ijtimoiy tarmoqlar

Mazkur maqolada chet tillarni o'qitishda zamonaviy texnologiyalardan foydalanishning samarali usullari o'rganilgan. Bugungi kunda texnologiyalar ta'lim sohasida beqiyos imkoniyatlar yaratmoqda, ayniqsa chet tillarni o'rganishda. Maqolada interaktiv darslar, mobil ilovalar, onlayn platformalar va boshqa zamonaviy vositalardan foydalanishning afzalliklari va ularni tatbiq etish usullari tahlil qilinadi. Shuningdek, texnologiyalar yordamida til o'rganish jarayonini yanada qiziqarli va samarali qilish yo'llari haqida fikr-mulohazalar bildirilgan.

¹ Uzbekistan State University of World Languages. E-mail: zarifai922@gmail.com

Эффективные методы использования современных технологий в обучении иностранным языкам

АННОТАЦИЯ

Ключевые слова:

обучение иностранным языкам,
современные технологии,
интерактивное обучение,
мобильные приложения,
онлайн-платформы,
эффективность обучения.

В данной статье рассматриваются эффективные методы использования современных технологий в обучении иностранным языкам. На сегодняшний день технологии предоставляют уникальные возможности в сфере образования, особенно в изучении иностранных языков. В статье анализируются преимущества и способы применения интерактивных уроков, мобильных приложений, онлайн-платформы, виртуальной реальности и других современных инструментов. Также обсуждаются способы сделать процесс изучения языков более увлекательным и эффективным с помощью технологий.

KIRISH

Bugungi globallashuv davrida chet tillarni o'rganish zaruriyati tobora ortib bormoqda. Chet tillarni o'rganish nafaqat shaxsiy rivojlanish, balki kasbiy imkoniyatlarni kengaytirishda ham muhim ahamiyatga ega. Ta'lim jarayonida zamonaviy texnologiyalarni qo'llash, tilni o'rganishning samaradorligini oshirishi va jarayonni qulaylashtirishi mumkin. Ushbu maqolada imkoniyatlar kengroq tahlil qilinadi. Zamonaviy texnologiyalar, masalan, interaktiv doskalar va proektorlardan foydalanish, darslarni vizual va interaktiv qilishga imkon beradi. Bunday vositalar yordamida murakkab grammatik mavzularni tushuntirish osonlashadi, chunki o'quvchilar vizual materiallarni ko'rib o'rganadilar. Shuningdek, o'qituvchilar simulatsiyalar va videolarni qo'llab, o'quvchilarning diqqatini qaratishi va o'zlashtirishni kuchaytirishi mumkin. Duolingo, Memrise, Busuu kabi mobil ilovalar chet tillarni o'rganishda keng qo'llaniladi. Ushbu ilovalar foydalanuvchilarga o'quv jarayonini har qanday joyda va vaqtda davom ettirish imkoniyatini beradi. Masalan, Duolingo qisqa, interaktiv darslar bilan foydalanuvchilarga kundalik mashqlarni taqdim etadi, bu esa til o'rganish jarayonini qiziqarli qiladi. Ushbu ilovalarning foydasi shundaki, ular foydalanuvchining muvaffaqiyatlarini kuzatib boradi va unga moslashuvchan o'quv rejasi taklif qiladi. Coursera, EdX, Udemy kabi platformalar orqali o'quvchilar masofadan turib til o'rganish imkoniyatiga ega. Bu platformalar faqatgina nazariy bilim bermay, balki o'zlashtirilgan bilimlarni mustahkamlash uchun interaktiv topshiriqlar va amaliy mashqlarni ham taqdim etadi. Bundan tashqari, Zoom, Microsoft Teams kabi platformalar orqali jonli darslar tashkil etish mumkin. Masofaviy o'qitish imkoniyati chet tillarini o'rganishni global darajada yanada ommalashtiradi. Virtual haqiqat (VR) texnologiyalari o'quvchilarni haqiqiy muloqot muhitiga jalb etadi. Masalan, o'quvchilar VR ko'zoynaklari yordamida xorijiy mamlakatlarga virtual sayohat qilib, tilni haqiqiy muhitda o'rganish imkoniyatiga ega bo'lishadi. Qo'shilgan haqiqat (AR) texnologiyalari esa o'quvchilarga real muhitda tilni qo'llashni o'rgatadi, masalan, so'zlarning tarjimasini real ob'yektlar ustida aks ettirish orqali. Bu texnologiyalar o'quvchilarni aktivlashtiradi va o'zlashtirish darajasini oshiradi. Facebook, Instagram va Telegram kabi ijtimoiy tarmoqlar chet tillarni o'rganish uchun maxsus guruhlar va kanallarni taklif qiladi. Masalan, Telegramda grammatik qoidalar, video darslar va ingliz tilida muloqot qilish imkonini beruvchi

guruhlar mavjud. Ushbu platformalar orqali til o'rganish jarayonini yanada interaktiv qilish va boshqa o'quvchilar bilan tajriba almashish mumkin. Shuningdek, Twitter kabi platformalarda qisqa lekin foydali maslahatlar va yangi so'zlarni o'rganish imkoniyati mavjud. Sun'iy intellekt texnologiyalari til o'rganishda yangi imkoniyatlarni ochib beradi. Masalan, chat-botlar yordamida o'quvchilar tilni amaliyotda qo'llashni mashq qilishlari mumkin. Shuningdek, Grammarly kabi vositalar yozma matnlarni avtomatik tahlil qilib, xatolarni tuzatishga yordam beradi. Sun'iy intellekt o'qituvchilarni yukini yengillashtiradi va o'quvchilar uchun shaxsiylashtirilgan yondashuvni ta'minlaydi. Gamifikatsiya tamoyillari til o'rganishda katta ahamiyatga ega. O'yin elementlarini darslarga kiritish orqali o'quvchilarni rag'batlantirish va ularning qiziqishini oshirish mumkin. Masalan, til o'rganishga oid viktorinalar va muammolarni hal qilish orqali o'quvchilar bilimini mustahkamlaydilar. Lingua Leo kabi platformalar til o'rganishni o'yin shaklida tashkil etadi, bu esa jarayonni yanada qiziqarli qiladi. Videodarslar va podkastlar tilni mustaqil o'rganish uchun muhim manba hisoblanadi. YouTube platformasida chet tillarni o'rganish uchun maxsus kanallar va materiallar mavjud. Podkastlar esa eshitish qobiliyatini rivojlantirishga yordam beradi. O'quvchilar ushbu manbalardan foydalanib, o'z vaqtlarini samarali rejalashtirish imkoniyatiga ega bo'ladilar.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA

Zamonaviy texnologiyalarning ta'lim jarayonida qo'llanilishi bo'yicha ko'plab ilmiy tadqiqotlar amalga oshirilgan bo'lib, ular texnologiyalar ta'lim samaradorligini oshirishda muhim ahamiyatga ega ekanligini tasdiqlaydi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, interaktiv ta'lim vositalari, masofaviy ta'lim platformalari va multimedia vositalaridan foydalanish o'quvchilar bilim olish jarayonini qiziqarli va samarali qilishga yordam beradi. Zamonaviy adabiyotlarda ta'lim texnologiyalari uch asosiy guruhga bo'linadi:

1. Multimedia vositalari: Prezentatsiyalar, videodarsliklar, animatsiyalar. Masalan, PowerPoint taqdimotlari va YouTube'dagi o'quv videolaridan foydalanish.

2. Interaktiv vositalar: Virtual laboratoriyalar, simulyatorlar, o'yinlashgan ta'lim dasturlari. Misol uchun, Duolingo va Quizlet kabi platformalar o'zlashtirishni oshiradi.

3. Masofaviy ta'lim platformalari: Moodle, Google Classroom, Zoom kabi tizimlar. Ushbu platformalar masofaviy darslarni tashkil etishda yordam beradi va talabalar o'rtasida muloqotni osonlashtiradi.

Adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, bu vositalardan samarali foydalanish faqat texnik vositalarni joriy etish bilan emas, balki ularni didaktik jihatdan to'g'ri rejalashtirish bilan ham bog'liqdir. Didaktik rejalashtirishga o'quv dasturlarini moslashtirish, qiziqarli va dinamik kontent yaratish kiradi. Chet tillarini o'qitishda zamonaviy texnologiyalardan foydalanish bo'yicha tadqiqotning metodologik asosi quyidagi yo'nalishlarda olib boriladi. Talabalarining texnologiyalar yordamida o'zlashtirish darajasini o'rganish maqsadida nazorat va eksperimental guruhlar tashkil etiladi. Har ikki guruh uchun bir xil o'quv materiallari taqdim etiladi, lekin eksperimental guruhda zamonaviy texnologiyalar qo'llaniladi. Masalan, nazorat guruhi darslikdan foydalanadi, eksperimental guruh esa mobil ilovalar orqali o'rganadi. Talabalar va o'qituvchilar o'rtasida texnologiyalarni qo'llash tajribasi va samaradorligi haqida ma'lumot yig'iladi va bu ma'lumotlar o'quv jarayonida duch kelinadigan muammolarni aniqlashga yordam beradi. Onlayn so'rovnomalar va testlar ham talabalarining bilim darajasini baholash uchun foydalaniladi. Dars davomida o'quvchilarning ishtirok darajasini kuzatish. Interaktiv darslar davomida talabalar ishtiroki qayd etiladi. Platformalarning o'quv jarayoniga ta'sirini tahlil qilish,

masalan, Duolingo orqali mashq bajarish va undan olinadigan foyda o'rganiladi. Bu tahlil natijalar texnologiyalarning o'quvchilarning bilim darajasiga qanday ta'sir ko'rsatganini aniq ko'rsatadi. Shu bilan birga, grafiklar va diagrammalar natijalarni vizual tarzda taqdim qilishda yordam beradi. Eksperiment uchun zarur vositalar va metodikani ishlab chiqish orqali darsliklarni texnologik vositalarga moslashtirish va talabalar bilan mashg'ulotlarni o'tkazish jarayonida texnologik vositalardan foydalanish o'quv jarayonining ajralmas qismiga aylantiriladi. Natijalarni yig'ish va ularni solishtirish bosqichda talabalar bilim darajasi o'rtasidagi farq aniq tahlil qilinadi.

Ushbu metodologiya zamonaviy texnologiyalarni chet tillarini o'qitishda samarali qo'llash imkoniyatlarini ilmiy asoslashga xizmat qiladi. Shuningdek, o'qitish sifatini oshirish va talabalar uchun qulay muhit yaratishga yordam beradi.

XULOSA

Chet tillarni o'qitishda zamonaviy texnologiyalarni qo'llash nafaqat o'quv jarayonining samaradorligini oshiradi, balki o'quvchilarning motivatsiyasini ham kuchaytiradi. Texnologiyalar yordamida ta'lim jarayonini individuallashtirish, til o'rganishni qiziqarli va amaliy qilish mumkin. Kelajakda ushbu texnologiyalarni yanada kengroq joriy etish orqali ta'lim sifati va o'quvchilarning bilim darajasini oshirishga erishish mumkin. Shuningdek, zamonaviy texnologiyalardan foydalanish ta'limni har bir o'quvchi uchun moslashtirish imkoniyatini beradi. Bu esa global darajada til o'rganish jarayonini yangi bosqichga olib chiqadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Begmatov, E. O'zbek onomastikasi: bibliografik sharh. Toshkent, 2008.
2. Beletskiy, A. A. Leksikologiya va nazariya tilshunoslik: onomastika. Kiev, 1989.
3. Reformatorskiy A. A.: Toponimika va transkripsiya. M.: Nauka, 1994
4. Superanskaya, A. V. Ismning umumiy nazariyasi M: Nauka, 1993
5. Superanskaya, A. V. Terminologiya va onomastikai. Riga, 1993.
6. Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2014). *Approaches and Methods in Language Teaching*. Cambridge University Press.
7. Ellis, R. (2003). *Task-Based Language Learning and Teaching*. Oxford University Press.